

PŘEDKLÁDACÍ ZPRÁVA

I. Účel navrhované právní úpravy

Ministerstvo spravedlnosti předkládá vládě v souladu s Programovým prohlášením vlády a Plánem legislativních prací vlády návrh zákona, kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Návrh zákona novelizuje tyto zákony:

1. zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů,
2. zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
3. zákon č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů,
4. zákon č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů,
5. zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů.

Ministerstvo spravedlnosti předkládá návrh právní úpravy s cílem poskytnout řešení pro některé zásadní problémy, s nimiž se praxe v souvislosti s insolvenčním řízením potýká a pro něž legislativní úprava neposkytuje uspokojivá řešení. Hlavním cílem je důsledná ochrana práv účastníků insolvenčního řízení, posílení dohledových pravomocí ministerstva nad insolvenčními správci, snížení administrativní zátěže insolvenčních soudů, regulace komerčních subjektů způsobilých negativně ovlivnit konkrétní insolvenční řízení a intenzivnější ochrana před podáváním tzv. šikanózních insolvenčních návrhů.

Ministerstvo spravedlnosti identifikovalo problematické jevy a oblasti, které navrhuje cestou konkrétních legislativních změn napravit. Problematickými oblastmi jsou především:

1. obcházení hlavního smyslu a účelu insolvenčního zákona v podobě masivního zřizování fiktivních nebo nefungujících provozoven insolvenčními správci za účelem zvýšení nápadu nových insolvenčních věcí bez možnosti tomuto negativnímu jevu ze strany Ministerstva spravedlnosti účinně zabránit;
2. oblast kompetencí Ministerstva spravedlnosti při výkonu dohledu nad výkonem funkce insolvenčních správců a velmi omezené možnosti je za zjištěná pochybení (často zcela zásadního charakteru) sankcionovat;
3. nedostatečná transparentnost insolvenčních řízení, která by účinně bránila a předcházela korupčním praktikám, přetíženost soudního aparátu insolvenčních soudů agendou žadatelů o povolení, resp. následné schválení oddlužení znamenající snížení odbornosti jednotlivých úkonů prováděných ze strany soudů ve zvlášť složitých insolvenčních řízeních, v nichž je úpadek dlužníka řešen konkursem či reorganizací, a prodloužení průměrné délky těchto insolvenčních řízení;

4. nemožnost regulovat či jakkoli postihovat komerční subjekty, které typicky fyzickým osobám ve velmi tíživé finanční situaci obvykle za zcela nepřiměřenou úplatu přislíbí zpracování insolvenčního návrhu a návrhu na povolení oddlužení (příp. další doplňkové služby), které jsou v řadě případů pro své hrubé nedostatky (neboť bývají sepsány nekvalifikovanými osobami) insolvenčním soudem odmítnuty, nebo obsahují chybné skutkové okolnosti či informace, které jsou způsobily tyto osoby přivést do ještě tíživější situace, než v jaké se před započítím spolupráce s těmito komerčními subjekty nacházely; a
5. nedostačující ochrana před podáváním tzv. „šikanózních insolvenčních návrhů“, tj. před podáváním návrhů na zahájení insolvenčního řízení s cílem jiného soutěžícího eliminovat z dalšího konkurenčního boje v podnikatelském prostředí.

II. Připomínkové řízení

Předkládaný materiál prošel standardním meziresortním připomínkovým řízením. Z připomínkových míst uvedených v čl. 5 odst. 1 písm. a) až c) a g) Legislativních pravidel vlády žádné připomínky neuplatnily: Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo zahraničních věcí, Nejvyšší kontrolní úřad, Krajský úřad Karlovarského kraje, Krajský úřad Moravskoslezského kraje, Krajský úřad Plzeňského kraje, Krajský úřad Kraje Vysočina, Krajský úřad Středočeského kraje, Krajský úřad Jihomoravského kraje, Krajský úřad Libereckého kraje, Krajský úřad Ústeckého kraje, Krajský úřad Olomouckého kraje, Krajský úřad Jihočeského kraje, Krajský úřad Královéhradeckého kraje, Krajský úřad Zlínského kraje, Krajský úřad Pardubického kraje, Českomoravská konfederace odborových svazů.

Materiál je vládě předkládán s následujícími rozpory:

a) Rozpory k patnácti bodům původního návrhu:

i. pravidlo pro určování místní příslušnosti soudu (§7b)

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT)

Zásadně nelze souhlasit s nově nastaveným kritériem pro určení místní příslušnosti. Jedná se o úpravu zcela se vymykající obvyklému způsobu určení místní příslušnosti, která se neurčuje zpětně k určitému datu, ale naopak se určuje zásadně ke dni zahájení řízení – viz § 84 a násl. Občanského soudního řádu. Určení místní příslušnosti zpětně rovněž zakládá vazby mezi soudem a dlužníkem (žalovaným), které nejsou ničím odůvodněné, nýbrž naopak, insolvenční soud není obecným soudem dlužníka dle procesních předpisů. Dopadem navrhované nekoncepční změny jsou zvýšené náklady nemajetného dlužníka spojené s uplatňováním jeho procesních práv, tj. v konečném důsledku bránění jeho procesních práv. Úprava je tak v rozporu s právem na spravedlivý proces garantovaným v čl. 36 Listiny základních práv a svobod.

Svaz průmyslu a dopravy České republiky (SPČR)

SP ČR vítá navrhované doplnění § 7b odst. 1 IZ a chápe i snahu o urychlení postupu řízení za účelem bránění záměrné manipulaci s místní příslušností soudu. Řešení navrhované v odst. 5 však SP ČR odmítá, neboť podle jeho názoru může vést naopak k umožnění provedení kroků se zásadními nevratnými důsledky nepřislušným soudem

(a tím ve skutečnosti napomoci k naplnění zamýšleného účelu manipulace v jiných případech než předkladatel zřejmě má na mysli) a může být i v rozporu s právem na zákonného soudce.

Stanovisko MSp: *V průběhu připomínkového řízení byla zúžena působnost ustanovení § 7b odst. 1, který se již vztahuje pouze na dlužníka, který je podnikatelem zapsaným v obchodním rejstříku, u něhož k účelovým přesunům v rámci ČR dochází nejčastěji. Cílem tohoto ustanovení je totiž primárně eliminovat účelové praktiky dlužníků, typicky podnikatelů zapsaných v obchodním rejstříku, v rámci insolvenčního řízení v ČR.*

Navrhovaná úprava reaguje na případy, kde dlužník formální změnou sídla těsně před zahájením insolvenčního řízení dosáhl změny místně příslušného insolvenčního soudu, přičemž takový postup nelze označit za legitimní, když k reálnému přesunu podnikatelské činnosti dlužníka nedošlo. Výkon práv věřitelů před takto dlužníkem zvoleným soudem může být zásadně ztěženo, ať již zvýšením nákladů (řešení prostřednictvím tzv. delegace vhodné dle § 12 odst. 2 občanského soudního řádu je zdoluhavé a důkazně náročné) anebo samotným faktem, že dlužník poměrně jednoduchou operací sám a účelově zvolil soud, který bude rozhodovat o jeho úpadku.

Smysl návrhu v § 7b odst. 5 tkví v možnosti učinit neodkladná rozhodnutí soudem, jehož místní příslušnost je stanovena speciálním pravidlem, aby se tak předešlo zdoluhavému řízení řešící otázku místní příslušnosti soudu. To vše v zájmu ekonomie procesu a ochrany účastníků insolvenčního řízení před tzv. šikanózními insolvenčními návrhy.

ii. ustanovení insolvenčních správců pro jednotlivá insolvenční řízení (§ 25)

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT)

Na tomto místě je nezbytné odkázat na znění čl. 10 odst. 4 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES ze dne 12. prosince 2006 o službách na vnitřním trhu. S ohledem na skutečnost, že na činnost insolvenčního správce se citovaná směrnice vztahuje, požadujeme, a je nezbytné, aby se předkladatel vypořádal s tím, zda je navrhovaná úprava v souladu s evropským právem. Důsledkem navržené změny je totiž omezení práva na podnikání dle uvedené směrnice a dle čl. 26 Listiny základních práv a svobod, neboť podnikání je tak omezeno pouze na územní obvod jednoho kraje.

Úřad vlády ČR – místopředseda vlády pro vědu, výzkum a inovace (RVV)

Požadujeme doplnit možnost ustanovit insolvenčním správcem osobu s provozovnou v daném obvodu krajského soudu. Zatímco zákon o insolvenčních správcích s provozovnamy počítá a přímo upravuje jejich existenci, zákon o úpadku a způsobech jeho řešení prakticky vylučuje jejich fungování. Samotná existence provozoven je zbytečná v situaci, kdy nebudou moci insolvenční soudy ustanovit insolvenčním správcem osobu s provozovnou v daném obvodu krajského soudu. Vyloučení provozoven vede k deprofesionalizaci insolvenčních řízení a posiluje jejich regionalizaci spojenou s případnými místními klientelistickými vazbami.

Vyjádření RVV ze dne 22. 7. 2015: Novela má za cíl zkvalitnění insolvenčního řízení, mimo jiné prostřednictvím posílení dohledu nad výkonem funkce insolvenčního správce a stanovením zásad činnosti insolvenčních správců při

řádném plnění jejich povinností. Pokud insolvenční správce vyhoví všem zákonem i podzákonným předpisem stanoveným požadavkům a dokáže tak řádně a poctivě plnit požadované povinnosti spojené s výkonem své činnosti, nevidíme důvod (stejně jako MŠMT a Nejvyšší soud), proč by takovou činnost vyhovující jakosti nemohl vykonávat i v dalším kraji. Vyšší kvality insolvenčního řízení lze dosáhnout důslednějšími kontrolami insolvenčních správců, vyššími sankcemi při nedodržení stanovených podmínek a například přísnějšími nároky na podobu a personální obsazení provozoven.

Stanovisko MSp: Navrhovaná změna není v rozporu s požadavky směrnice Rady č. 2006/123/ES ze dne 12. prosince 2006 o službách na vnitřním trhu. Tato směrnice se sice vztahuje na výkon činnosti insolvenčního správce, nelze však z jejího znění dovozovat, že by omezovala možnosti členských států, jak definovat systém ustanovování insolvenčních správců soudem dle rotačního principu, když v tomto případě nejde o regulaci přístupu k profesi (povolovací režim). Navržená právní úprava je v souladu i s čl. 10 odst. 4 citované směrnice, když nezakazuje insolvenčním správcům zřizovat pobočky ani působit v obvodu jiného insolvenčního soudu. Součástí práva na "výkon činnosti" dle citované směrnice totiž není právo na "zakázky" vůči státu, pouze právo nebýt diskriminovaný (což navrhovaná úprava nečiní). Insolvenční správci si tak ve vlastním zájmu a v zájmu svých "zákazníků" – dlužníků – mohou pobočky zřizovat, avšak na tyto již nebude vázaný mechanismus přidělování věcí. Stávající úprava, která motivuje insolvenční správce, aby udržovali pobočky, jejichž účelem není reálně být k dispozici dlužníkům a věřitelům, je nevhodná.

Insolvenční správci si i nadále mohou ve vlastním zájmu a v zájmu dlužníků zřizovat pobočky, avšak na tyto již nebude vázaný mechanismus přidělování věcí. Stávající úprava motivuje insolvenční správce, aby udržovali pobočky, jejichž účelem není reálně být k dispozici dlužníkům a věřitelům (tzv. fiktivní provozovny). Nad to je třeba striktně rozlišovat regionalizaci a klientelismus. Klientelismus může vznikat i ve vztazích s insolvenčním správcem, který má provozovny. Vzhledem k tomu, že zůstane zachováno přidělování věcí „kolečkem“ (dle § 25 odst. 2) a počítačem, nelze o žádném podhoubí klientelismu ve vztahu k přidělování věcí podle sídla insolvenčního správce hovořit. Úprava byla navíc od původního návrhu zmírněna v tom smyslu, že je ponecháno na vůli každého insolvenčního správce (resp. ohlášeného společníka insolvenčního správce), zda přidělování věcí insolvenčním soudem bude probíhat dle jeho sídla nebo provozovny (přičemž toto rozhodnutí může insolvenční správce po určitém čase změnit).

iii. rozhodování odděleného insolvenčního správce o jím popřené pohledávce (§ 34 odst. 3)

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT)

Ustanovení zavádí nedůvodnou „sankci“ vůči věřiteli, který využil svého zákonného práva a hlasoval pro odvolání insolvenčního správce z funkce tím, že tento se stane odděleným insolvenčním správcem ve vztahu k jeho pohledávce. Věřitelům je tak implicitně odpíráno právo zvolit si osobu insolvenčního správce, jehož řádný výkon funkce vede k co nejvyššímu uspokojení jejich pohledávky. K odůvodnění této změny viz předchozí připomínka (neboť tento krok je rovněž obecně odůvodněn snahou zamezit „ovládnutí řízení“ některými věřiteli). Nadto

není zřejmé k jakému přezkumu pohledávky je tento oddělený (odvolaný) insolvenční správce povolán, když k odvolání insolvenčního správce může dojít podle § 29 na schůzi věřitelů, která nejbližší následuje po přezkumném jednání, na kterém mají zásadně právo hlasovat věřitelé, jejichž pohledávka byla zjištěna na přezkumném jednání.

Svaz průmyslu a dopravy České republiky (SPČR)

SP ČR s navrhovaným postupem nesouhlasí a opatření nerozumí. Návrh se zjevně snaží bránit účelovým změnám insolvenčních správců, k odvolání správce však mohou být oprávněné důvody. V takovém případě se jeví „potrestání“ věřitele tím, že vůči němu bude vystupovat v řízení nadále důvodně odvolaný insolvenční správce, jako zcela protismyslné. Jde také o zbytečné navyšování nákladů řízení (odměna odděleného správce). Návrh dále neřeší situace, které v praxi nastávají, jmenovitě že se správce dozví o záměru některých věřitelů jej na schůzi věřitelů odvolat a záměrně těsně před svolaným přezkumným jednáním pohledávky těchto věřitelů popře (důsledkem je ztráta jejich hlasovacích práv, tj. nemožnost na následné schůzi věřitelů hlasovat o odvolání správce). V tomto směru SP ČR není přesvědčen, že navrhované doplnění § 189 odst. 1 IZ toto dostatečně řeší.

Stanovisko MSp: Správa majetku dlužníka bude i po odvolání přirozeně v rukou nově zvoleného insolvenčního správce; dané pravidlo však znemožňuje, aby si touto cestou věřitel zvolil svého „žalobce“, tj. toho kdo má nezávisle posoudit věřitelovu pohledávku. Obavu z absence nezávislosti odvolaného insolvenčního správce nesdílíme, když toto řízení je v rukou insolvenčního soudu.

Přezkum se vztahuje již k dříve popřeným pohledávkám, když cílem je zabránit účelovému odvolání insolvenčního správce věřitelem, jehož pohledávka byla správcem popřena.

Nejedná se o sankci, ale o pravidlo vylučující střet zájmů nově zvoleného insolvenčního správce a věřitele, který si jej zvolil.

iv. prováděcí právní předpis k zásadám činnosti insolvenčního správce (§ 36 odst. 3)

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT)

Jedná se o zmocňovací ustanovení, které je v rozporu s Čl. 79 odst. 3 Ústavy, neboť zákon nestanoví žádné meze takové úpravy, zavádí toliko neurčitý a blíže nedefinovaný pojem „standardy řádné činnosti insolvenčního správce“ a „úkon insolvenčního správce“. Uvedená protiústavní neurčitost zmocňovacího ustanovení je neakceptovatelná tím spíše, že rovněž vede k zásahu do práva na podnikání, které je také chráněno ústavním pořádkem. Úprava je rovněž neracionální, činnost insolvenčního správce nelze standardizovat a nelze ji paušalizovat, to by bylo v rozporu s požadavkem na individuální a specifický přístup v konkrétní věci, řádný výkon činnosti insolvenčního správce je již vymezen insolvenčním zákonem, insolvenční správce nese osobní odpovědnost na zajištění řádné činnosti a na tuto dohlíží insolvenční soud, který má procesní nástroje zjednat nápravu. Dále je nezbytné zdůraznit, že žádný právní předpis nestanoví pro jiné obdobné profese seznam úkonů, které by měli představitelé této profese za povinnost vykonávat jen a pouze osobně, tzn. bez možnosti kvalifikovaného zástupu.

Stanovisko MSp: *Znění ustanovení bylo v průběhu připomínkového řízení upřesněno v tom smyslu, že prováděcí právní předpis bude sloužit pouze pro bližší specifikaci zákonem již uložených povinností (např. úpravu administrativních záležitostí, zálohování dat apod.).*

v. omezení hlasovacího práva pro členy koncernu a osoby blízké dlužníkovi (§ 53)

Svaz průmyslu a dopravy České republiky (SPČR)

SP ČR s navrhovanou úpravou nesouhlasí, neboť se obává, že důsledky ustanovení mohou být za určitých okolností právě opačné, než předkladatel zamýšlí a umožní ještě více manipulací. V případech, se kterými se na viceprezidenta SP ČR Ing. Juříčka obrací postižení podnikatelé, mnohdy právě vyloučení hlasovacích práv osob spřízněných s dlužníkem, který je součástí koncernu, neumožní zachránit dlužníka, který je do úpadku „doveden“ insolvenční mafií v důsledku uplatňování fiktivních pohledávek. SP ČR naopak požaduje větší podporu situaci, aby koncern mohl soudu předložit reorganizační plán na záchranu takového „úpadce“, jmenovitě moratorium v trvání 1 měsíce, jakož i úpravu formulace ustanovení tak, aby více zamezilo možnému zneužití (formulace výjimek).

Stanovisko MSp: *Navrhovaná úprava vychází z premisy, že z hlasování mají být vyloučeni ti věřitelé, jejichž zájmy se kryjí se zájmy dlužníka. Navrhované ustanovení je formulováno velice úzce, když v případě právnických osob dopadá toliko na koncern, tj. nejužší formu podnikatelského seskupení. Ustanovení § 53 odst. 3 a 4 navíc ponechává soudu diskreci při splnění kvalifikovaných předpokladů zde uvedených. Ustanovení se uplatní i v případě, na nějž je upozorňováno: reorganizační plán, jež je vypracován dlužníkem a osobou s ním tvoří koncern. Právě tyto osoby předstupují před věřitele s návrhem sanačního způsobu řešení úpadku, v opačném případě by osoba, jež vypracuje reorganizační plán, schvalovala tento sama sobě.*

vi. předběžné posouzení insolvenčního návrhu (§ 100a)

Svaz průmyslu a dopravy České republiky (SPČR)

SP ČR s nově navrhovaným institutem předběžného posouzení věřitelského návrhu nesouhlasí. Hlavním důvodem je, že za 24 hodin nebude soud schopen reálně posoudit, zda jde o šikanózní návrh. Naopak vedlejším důsledkem může být situace, že se skuteční věřitelé a obchodní partneři údajného úpadce nechají negativně ovlivnit zprávou o zahájení insolvenčního řízení ještě více než za stávající úpravy, pokud soud na základě předběžného posouzení věřitelský návrh neodmítne. SP ČR považuje za vhodnější řešení zvýšit povinně skládanou zálohu na náklady řízení (viz připomínka k novelizačnímu bodu 30).

SP ČR dále navrhuje, aby byl namísto toho využit stávající institut odmítnutí věřitelského návrhu pro bezdůvodnost podle §128a IZ, s tím, že soud doručený insolvenční návrh nezveřejní do doby, než provede posouzení podle §128a IZ (max. 7 pracovních dnů).

Stanovisko MSp: Ustanovení § 100a je základním legislativním instrumentem ochrany dlužníka před tzv. šikanózními návrhy. V průběhu připomínkového řízení byla koncepce zákonné úpravy částečně proměna, ale základní účel pravidla zůstal nezměněn. Dle nového znění návrhu bude soud oprávněn při splnění kvalifikovaných okolností rozhodnout v jednodenní lhůtě o nezveřejnění insolvenčního návrhu v insolvenčním rejstříku, a to až po 7 dní od podání insolvenčního návrhu. V této lhůtě může insolvenční soud návrh odmítnout pro zjevnou bezdůvodnost dle ustanovení § 128a. Insolvenční návrh se zveřejní po uplynutí jednodenní lhůty k předběžnému posouzení, nejdéle však do 7 dní od podání insolvenčního návrhu (bude-li tato možnost soudem využita). Účinky zahájení insolvenčního řízení podáním insolvenčního návrhu (dle § 109 i 111 IZ) však zůstávají zachovány.

vii. časový test pro podání insolvenčního návrhu poté, co byl tento odmítnut pro zjevnou bezdůvodnost (§ 100a odst. 5 a § 128a odst. 4)

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT)

Zásadně je třeba odmítnout nastavený zákaz opětovného podání návrhu téhož věřitele vůči témuž dlužníkovi v půlroční lhůtě, neboť se jedná o koncept, který je zcela v rozporu s ústavně garantovaným právem na přístup k soudu. Tím spíš, že k takovému zamezení dochází po odmítnutí návrhu, který není věcným přezkumem návrhu. Nadto předkladatel zcela rezignuje na možnost změny skutkových okolností spojených s nároky věřitele (tj. možnost získání vykonatelného titulu, zesplatnění další pohledávky apod.).

Stanovisko MSp: Vypuštěno v ustanovení § 100a (nová koncepce předvídá odmítnutí tzv. šikanózního insolvenčního návrhu podle §128a). Setrvání na § 128a odst. 4 je pro předkladatele zásadní, když se jedná o jeden z komplexu instrumentů ochrany před podáváním šikanózních insolvenčních návrhů. Považujeme za legitimní a proporcionální omezení stanovení nemožnosti podání insolvenčního návrhu opakovaně poté, co tento byl soudem pro zjevnou bezdůvodnost odmítnut.

viii. doložení pohledávky insolvenčním navrhovatelem (§ 105)

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT)

Ustanovení má diskriminační povahu, neboť nedůvodně rozlišuje mezi dlužníky, jsou-li fyzickými osobami, a dlužníky, jsou-li právnickými osobami. Nadto není zřejmé, zda by mělo být právo věřitele na uplatnění pohledávky insolvenčním návrhem a její následné uspokojení v insolvenčním řízení vázáno na plnění povinností vyplývajících z účetních předpisů, když tato úprava je zjevně v rozporu s § 1 odst. 1 občanského zákoníku a nemá obdobu při uplatňování stejných práv v jiném civilním řízení.

Česká národní banka (ČNB)

Navrhujeme zrušit bez náhrady novou úpravu o dokládání pohledávky uznáním dlužníka nebo potvrzením, že se o ní účtuje, nebo řešit jinak. Podle našeho názoru navrhovaná úprava oslabuje ochranu věřitelů, je neproporcionální sledovanému účelu a diskriminační vůči osobám nevedoucí účetnictví. Návrh bude znamenat neodůvodněné náklady pro poctivé věřitele, včetně státu. Pokud úprava

v navrhované podobě bude přijata, pak je nutné analyzovat a v důvodové zprávě vyčíslit dopady do práv poctivých věřitelů. Odůvodnění: Nově navrhované znění § 105 InsZ zní: „(1) Podá-li insolvenční návrh věřitel, je povinen doložit, že má proti dlužníkovi splatnou pohledávku, a k návrhu připojit její přihlášku; je-li dlužníkem právnická osoba, je insolvenční navrhovatel povinen doložit pohledávku uznáním dlužníka s ověřeným podpisem nebo vykonatelným rozhodnutím nebo potvrzením auditora nebo soudního znalce, že navrhovatel o pohledávce účtuje v souladu s účetními předpisy. Jde-li v případě pohledávky podle věty první o pohledávku, která se do insolvenčního řízení jinak nepřihlašuje, považuje se po rozhodnutí o úpadku za uplatněnou podle § 203. (2) Nesplní-li navrhující věřitel povinnost podle § 177 odst. 2, platí, že pohledávku vůči dlužníkovi neosvědčil.“. Domníváme se, že znění nově navrhovaného § 105 de facto neumožňuje podat insolvenční návrh ze strany věřitele - fyzické osoby nepodnikatele vůči právnické osobě, pokud nemá tato fyzická osoba exekuční titul nebo uznání závazku. Fyzická osoba - nepodnikatel nebude účtovat o pohledávce vůbec. I pro podnikatele může být nákladné (ve vztahu k hodnotě pohledávky) zajištění potvrzení auditora nebo soudního znalce o tom, že o této pohledávce účtuje. Není jasné, jak uvedené ustanovení vykládat u zaměstnanců (bývalých zaměstnanců) dlužníka, nebo zda bude muset potvrzení auditora nebo soudního znalce dokládat i stát (např. pohledávka spočívající v nezaplacení daně, pojistného). Toto se zdá být nepřiměřeným zásahem do možnosti věřitele podat insolvenční návrh a hájit a vymáhat svoje práva. Důvodová zpráva toto dostatečně neodůvodňuje (ve zvláštní části pak vůbec). Není jasné, o jakého auditora v návrhu zákona jde, zda o auditora podle zákona o auditorech, nebo takové potvrzení může vystavit např. také vnitřní auditor, pokud jen statutární auditor, je nutné doplnit za slovo „auditor“ slova „podle zákona o auditorech“. V návrhu zákona se tímto ustanovením má řešit problém šikanózních návrhů, aniž by ale byly řádně analyzovány dopady do práv poctivých věřitelů (ne každý, naopak spíše menšina insolvenčních návrhů bude vedeno nepoctivým úmyslem).

Z vyjádření ČNB ze dne 29. 7. 2015: Navrhovaná změna § 105 InsZ je ale neproporcionální sledovanému účelu (zasáhne zřejmě několik tisíc věřitelských návrhů, přitom je šikanózních návrhů méně než 1 %) a současně nemá potenciál šikanózním návrhům zabránit. To, že je pohledávka vedena v účetnictví nevypovídá nic o tom, zda je oprávněná, či nikoli. Auditor, soudní znalec nebo daňový poradce nemůže přezkoumávat, zda bylo např. řádně odstoupeno od smlouvy, bylo plněno podle smlouvy (ale nebylo zapláceno) apod. Dokládat pohledávku vykonatelným rozhodnutím soudu je nákladné a v praxi takto pohledávky v insolvenčním řízení obvykle dokládány nejsou a nebudou (čemuž svědčí také slovenské zkušenosti s obdobnou úpravou). Současně doplňujeme, že návrh zákona předpokládá řadu dalších opatření s efektivnějším dopadem na šikanózní návrhy (např. předběžné posouzení podle § 100a InsZ, odmítnutí návrhu podle § 128a InsZ, záloha na náklady ve výši 50 000 Kč, kterou soud může zvýšit na 100 000 Kč, pořádková pokuta za bezdůvodný návrh do výše 500 000 Kč atd.). Podání šikanózního návrh může být považováno za trestný čin. Podle platné právní úpravy je možné požadovat náhradu škody za podaný šikanózní návrh.

Stanovisko MSp: *Předkládané ustanovení je jedním z komplexu institutů, jejichž účelem je čelit negativním jevům spojených s tzv. šikanózními insolvenčními*

návrhy. Pravidlo bylo oproti původnímu záměru zmírněno, když se nadále týká pouze insolvenčních navrhovatelů, jež vedou účetnictví nebo daňovou evidenci. Pouze na tyto věřitele dopadá povinnost pohledávku za dlužníkem doložit jedním z v § 105 odst. 1 uvedených způsobů. Insolvenční navrhovatel není v možnosti podat insolvenční návrh a řádnou přihlášku splatné pohledávky závislý pouze na ochotě dlužníka uznat pohledávku, ani není povinen vyvolat nalézací řízení za účelem získání vykonatelného rozhodnutí; nemá-li je k dispozici, může pohledávku doložit jiným z uvedených způsobů. Výčet alternativ byl rozšířen o notářský zápis se svolením k vykonatelnosti. Pro případ, že je insolvenčním navrhovatelem zahraniční právnická osoba, postačí, doloží-li splatnou pohledávku srovnatelným způsobem, jak uvádí nově zakotvené pravidlo v § 105 odst. 2. Věřitelé, kteří účetnictví nebo daňovou evidenci nevedou, nejsou v možnostech, jak doložit splatnou pohledávku, výčtem způsobů v § 105 odst. 1 věta první omezeni. S ohledem na skutečnost, že by tito věřitelé byli prakticky vyloučeni z možnosti opatřit si potvrzení, že o pohledávce účtují v souladu s příslušnými právními předpisy, není vhodné podmiňovat insolvenční návrh jimi podaný doložením toliko zejména z hlediska časové náročnosti méně a složitěji dostupnými způsoby. Ustanovení § 105 odst. 1 věta druhá stanovuje výjimku z povinnosti dokládat pohledávku, jde-li o pohledávky za majetkovou podstatou a pohledávky postavené jim na roveň, včetně pohledávek na daně, poplatky, pojistné na sociální zabezpečení a veřejné zdravotní pojištění a podobně podle § 168 odst. 2 písm. d). V souhrnu s jinými ustanoveními zákona je i institut ustanovení § 105 obranou proti tzv. šikanózním návrhům. Toto ustanovení je pro předkladatele zásadní.

ix. prokázání skutečného majitele při postoupení pohledávky (§ 177 odst. 2 a § 19 odst. 2)

Svaz průmyslu a dopravy České republiky (SPČR)

SP ČR považuje doplnění požadavku na prokázání skutečného majitele postoupené pohledávky za věcně vhodné. S ohledem na zásadní důsledky případného neprokázání požadovaných skutečností ze strany věřitele je však podle názoru SP ČR potřeba, aby podrobnosti rozsahu a způsobu jejich prokazování věřitelem upravoval přímo insolvenční zákon. Současně kromě zjišťování skutečného majitele SP ČR navrhuje, aby věřitel rozkryl propojení/poměr k dalším zúčastněným osobám.

Stanovisko MSP: *Připomínka byla částečně akceptována, když insolvenční zákon stanoví podrobnější podmínky způsobu prokazování skutečného majitele.*

Navrhovanou povinnost věřitele rozkrývat propojení a poměry k dalším zúčastněným osobám považujeme za neadekvátní, s návrhem nesouvisející, neboť ustanovení § 177 odst. 2 je toliko institutem spadajícím do komplexu ochrany před tzv. šikanózními návrhy.

x. stanovení konkrétní lhůty pro povinnost správce předložit soudu seznam přihlášených pohledávek (§ 189 a § 52 odst. 2)

Svaz průmyslu a dopravy České republiky (SPČR)

SP ČR navrhovanou úpravu vnímá jako pozitivní krok ve snaze bránit překvapením při schůzi věřitelů. Nově navrhované lhůty však neřeší obdobně překvapivé situace, jejichž původcem je insolvenční správce – viz popis

v připomínce k bodu 9. výše. SP ČR navrhuje obdobně stanovit konkrétní lhůtu i pro povinnost správce předložit soudu seznam přihlášených pohledávek, a to včetně vyznačení všech pohledávek, které popírá (nejlépe úpravou v § 189 odst. 1 a 2 IZ).

Stanovisko MSp: *Dosavadní úprava je v tomto směru dostatečná. Posloupnost úkonů a postupu je dostatečně upravena v § 189 (ve vztahu k § 137 a 52).*

xi. zastoupení dlužníka k podání návrhu na povolení oddlužení a insolvenčního návrhu (§ 390 a)

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT)

Ustanovení je v rozporu s ústavní zásadou přístupu k soudu. Ačkoli je tento návrh odůvodněn požadavkem na zamezení zneužívání tíživé situace dlužníka nekalými praktikami některých subjektů, je nezbytné zkoumat proporcionalitu takového omezení práv dlužníka, které může být odůvodňováno jeho ochranou. Je nezbytné zdůraznit, že popsanému negativnímu jevu se lze již dnes bránit prostředky veřejného práva (neoprávněné podnikání, trestnost činu). Zavádí se obligatorní zastoupení při sepisování návrhu, které nemá obdoby v civilním právu a není odůvodněno právní složitostí jeho zpracování. Nadto nedostatečný návrh není stížen takovými důsledky jako např. obsah insolvenčního návrhu věřitele. Navíc návrh nově neumožňuje soudu v případě odmítnutí návrhu na povolení oddlužení rozhodnout o způsobu řešení úpadku dlužníka konkursem. Dále je nejasné, zda se zastoupení vyčerpává podáním návrhu anebo nikoliv. Rovněž není zřejmý důvod stanoveného okruhu osob oprávněných k sepisování návrhu, resp. není zřejmé, z jakého důvodu nemůže návrh sepsat auditor, daňový poradce nebo exekutor.

Ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu (KML)

Obecně: Byť rozumíme snaze Ministerstva spravedlnosti o zpřísnění podmínek pro poskytování poradenství v oblasti oddlužení, s navrhovanou koncepcí nesouhlasíme, neboť ve svém důsledku povede ke snížení dostupnosti oddlužení pro velký okruh potenciálních žadatelů.

V případě hrazeného poradenství nesouhlasíme s tím, aby se vytvářela nová skupina akreditovaných osob. Navrhujeme proto, aby odborné poradenské služby za přiměřenou odměnu poskytovali pouze advokáti.

Zcela nevhodné je pak znemožnění poskytování poradenských služeb bez odměny, žádáme proto, aby tato možnost zůstala zachována.

Domníváme se, že úsilí Ministerstva by mělo směřovat zcela opačným směrem, a to zpřístupněním možnosti oddlužit se širšímu okruhu osob. Tímto řešením by mohlo být například zavedení institutu dobrovolného narovnání, tedy dohody mezi dlužníkem a věřiteli s většinovým podílem na míře uspokojení pohledávek, která by byla závazná i pro věřitele, kteří s ní nevyslovili souhlas. Další alternativní řešení lze najít v dokumentu Výstupy a návrhy opatření Pracovní skupiny pro analýzu insolvence a oddlužení (MSp-1041/2014-LO-SP). Podle této alternativy by soud oddlužení jako způsob řešení úpadku dlužníka povolil a až následně při zkoumání podmínek pro osvobození dlužníka od placení pohledávek by se zabýval otázkou, v jaké míře byli věřitelé reálně uspokojeni.

K § 390a odst. 1: Návrh vylučuje podání návrhu na povolení oddlužení samotným dlužníkem – fyzickou osobou, pokud není osobou dle odst. 1 písm. a) nebo b),

nebo dle odst. 2 ustanovení, čímž se návrh na povolení oddlužení staví nad jiné návrhy na zahájení řízení (žaloby) a přibližuje se dovolání či ústavní stížnosti, kde je povinné zastoupení advokátem, což se domníváme, není správné řešení. Povinným zastoupením totiž dlužníkovi vzrostou náklady, což je neadekvátní. Dle našeho názoru by měla být možnost podání návrhu dlužníkem zachována (v tomto smyslu je nutná také úprava navrhovaného ust. § 391 odst. 3).

K § 390a odst. 3 a 4: Není znám obsah prováděcího předpisu určujícího výši odměny a není zřejmé, zda budou služby za určitých podmínek poskytovány i zdarma, což by bylo žádoucí. Případná odměna musí být v každém případě stanovena adekvátně, jinak se ze zpracování návrhu na povolení oddlužení stane výhodný byznys. Z Důvodové zprávy přitom jasně vyplývá, že cílem je regulovat komerční subjekty poskytující službu za úplatu, nikoli zamezit poskytování služby bezplatně (viz str. 12 – 13 a 23 Důvodové zprávy). V souladu s naší předchozí připomínkou by pak měla zůstat zachována možnost, aby si fyzická osoba mohla podat návrh sama, čili bez nákladů (a bude na ní, zda si zvolí předražený poradenský komerční subjekt (neboť tato praktika navrhovaným řešením nevymizí), nebo zvolí odbornou pomoc, u které bude mít jistotu max. výše platby za služby).

K § 393 odst. 3: Nesouhlasíme s tím, aby byl návrh na povolení oddlužení odmítnut proto, že jej nesepsala osoba dle ust. § 390a odst. 1 nebo 2, je to vůči dlužníkům nepřiměřeně přísné.

Tato připomínka je zásadní.

Stanovisko MSp: Platná právní úprava neumí na nekalé praktiky reagovat (motivačně ani represivně); úpravu, jejímž účelem je ochrana dlužníků v tíživých situacích považujeme za proporcionální k případným omezením, jež se s navrhovaným řešením pojí. Prostředky veřejného práva nejsou dle našeho názoru dostatečně účinné. Nová úprava rovněž zajistí vyšší kvalitu podávaných návrhů, řádné poučení dlužníků a odpovědnost zpracovatelů návrhů vůči dlužníkům. Navíc se jedná o prevenci druhotného zadlužování dlužníků.

Akreditovanou osobou může být pouze právnická osoba, neboť fyzická osoba nemůže mít status veřejné prospěšnosti, tj. nemůže splnit požadavky, které jsou důležité v obecném zájmu.

Dle ustanovení § 390a odst. 3 se stanovuje povinnost pro tzv. akreditované osoby (tj. zjednodušeně řečeno neziskové organizace) činit tuto službu bezplatně. Osoby oprávněné činit návrhy ze zákona podle § 390a odst. 1 písm. a) mohou požadovat odměnu v maximální výši stanovené zákonem.

Celé ustanovení se váže k osobě zpracovatele návrhů, a to pouze pro účely jeho zpracování. Zároveň musí být návrh bez vad, k tomu *expressis verbis* v § 396.

Podle naší analýzy by měly akreditované osoby (již dnes ostatně neziskové organizace působí v této oblasti na regionální i celostátní úrovni) spolu s advokáty, insolvenčními správci a notáři dostatečně obsloužit poptávku dlužníků. Není se tak třeba obávat omezení přístupu k oddlužení.

xii. vznik dluhu v souvislosti s odměnou za podání návrhu na povolení oddlužení a insolvenčního návrhu (§ 390a odst. 4)

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT)

Toto ustanovení uměle vytváří další dluh dlužníka vůči dalšímu – novému věřiteli. Umělé další zadlužování dlužníka se jeví jako rozporné se smyslem insolvenčního

řízení. Nadto se uměle rozšiřují případy úpadku dlužníka, neboť pro možnost zahájení insolvenčního řízení, ve kterém je navrhováno oddlužení, postačí, pokud má dlužník jednoho věřitele a tím druhým se vždy stane zpracovatel insolvenčního návrhu a návrhu na povolení oddlužení.

Stanovisko MSp: *Regulace subjektů, jež jsou oprávněny podat návrh podle ustanovení § 390 (zde by se jednalo pouze o osobu dle § 390 odst. 1 písm. a) – viz vypořádání připomínky k § 390a), dohled nad těmito subjekty a povinnost těchto subjektů předcházet situacím, kdy by jejich zaviněním byl návrh odmítnut nebo zamítnut (jednání s odbornou péčí) včetně zneužití práva k „vytvoření“ nového věřitele, jsou dostatečnými zárukami před uvedenými obavami. Ostatně zárukami nesrovnatelnými se současným právním stavem zejména v podobě praxe některých tzv. oddlužovacích společností, jež v některých případech i úmyslně sepisují nekvalitní návrhy, jež jsou soudy odmítnuty, resp. zamítnuty.*

xiii. akreditované osoby poskytující služby v oblasti oddlužení (§ 390a odst. 1 písm. b) a část třetí)

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT)

Nová právní úprava „akreditace“ zcela postrádá definici akreditovaných osob, resp. povahy jejich činnosti, tj. co je myšleno pojmem „poskytování služeb v oblasti oddlužení“. Není tedy zřejmé, k čemu konkrétně je akreditace udělována, s výjimkou úpravy v § 390a. Tím spíše není zřejmé, jakými předpisy se má akreditovaná osoba při poskytování služeb řídit (např. živnostenský zákon). Navrhovaná úprava neobsahuje konkrétní povinnosti akreditovaných osob, jejichž porušení by bylo možné postihnout podle § 418i, což je zcela v rozporu s principy správního trestání. Rovněž je třeba zdůraznit otázku případného obcházení zákona o advokacii, který jednoznačně vymezuje okruh osob, které mohou poskytovat právní služby za úplatu.

Stanovisko MSp: *Akreditovaným osobám je udělena akreditace pro poskytování služeb v oblasti oddlužení. Zákon podmínku akreditace předpokládá pro možnost výkonu činnosti spočívající v podávání návrhů na povolení oddlužení a insolvenčních návrhů za dlužníka. Jedná se o režim, jež umožňuje detekovat subjekty vstupující do této oblasti a následně efektivním způsobem dohlížet nad výkonem jejich činnosti.*

Bylo vyhověno v tom smyslu, že byly blíže specifikovány skutkové podstaty správních deliktů podle § 418i, resp. povinnosti, jejichž porušení je jedním z předpokladů správně-právní odpovědnosti.

Činnost akreditovaných osob ve vztahu k poskytování právních služeb podle zákona o advokacii chápeme v analogii k obdobné úpravě podle zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů.

xiv. oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty nebo její části (§ 398)

Svaz průmyslu a dopravy České republiky (SPČR)

SP ČR dává ke zvážení opačné nastavení postupu, tj. že oddlužení kombinací plnění splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty nebo její části lze provést na základě návrhu dlužníka, odsouhlaseného insolvenčním správcem.

SP ČR se obává, aby insolvenční správce nezneužil svého postavení vůči dlužníkovi.

Nad rámec předloženého návrhu SP ČR navrhuje doplnit oddlužení plněním splátkového kalendáře o alternativu z návrhů skupiny Ing. Juříčka, že se doba splácení prodlouží až na 10 let, s tím, že dlužník za tuto dobu splatí alespoň 70 % jistiny pohledávek nezajištěných věřitelů (ledaže konkrétní věřitel písemně souhlasí s nižším uspokojením své pohledávky) a 10 % souvisejících nákladů řízení. Výše pohledávky by tak měla být očištěna o příslušenství, smluvní pokuty apod.

Stanovisko MSp: *Řešit dlužníkův úpadek oddlužením je nově možné kombinací plněním splátkového kalendáře a zpeněžením majetkové podstaty, resp. její části. Podmínkami jsou návrh insolvenčního správce a výslovné prohlášení dlužníka. Iniciace ponechaná v rukou insolvenčního správce odpovídá charakteru jeho činnosti a jeho postavení. Případné porušení povinností insolvenčního správce lze postihnout sankcí ex post.*

Druhá připomínka jde nad rámec návrhu změny zákona a cílů, jež jsou jím sledovány. Lze o ní však uvažovat v rámci komplexnější novely úpravy oddlužení.

xv. dohled nad insolvenčními správci (hlava šestá zákona o insolvenčních správcích)

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT)

Ustanovení jsou zcela v rozporu s ústavní zásadou dělby moci mezi nezávislým insolvenčním soudem a mocí výkonnou představovanou ministerstvem, zásadou ochrany daňové mlčenlivosti a principy správního trestání. Nelze připustit, aby ministerstvo, které je orgánem moci výkonné, posuzovalo činnost insolvenčního správce v konkrétním insolvenčním řízení namísto nebo vedle insolvenčního soudu, neboť dohled nad insolvenčním správcem v konkrétním insolvenčním řízení by mělo příslušet pouze nezávislému soudu, který jediný může insolvenčního správce v tomto řízení za pochybení potrestat. Zdvojování dohledových pravomocí nad insolvenčním správcem v konkrétním řízení může vést k tomu, že insolvenční správce bude za totéž pochybení potrestán dvakrát, tj. důsledkem je porušení čl. 40 odst. 5 Listiny základních práv a svobod, který se vztahuje i na tzv. malé trestní (tj. správní) právo. Pokud jde o principy správního trestání, nelze připustit, aby skutková podstata správního deliktu byla vymezena neurčitě, pokud jde o objektivní stránku deliktu, tj. obecně porušením právních předpisů (§ 36b odst. 1 písm. a) a b)). Rovněž tuto zásadu porušuje zavedený katalog sankcí za konkrétní správní delikt, do nějž se nově zařazuje možnost zrušit povolení nebo zvláštní povolení. Sankcí je, a má být, pouze zákaz činnosti na určitou dobu, který je nicméně obvykle ukládán za závažné porušování povinností. Zrušení povolení nemá být trestem v rámci rozhodování o konkrétním deliktu.

Stanovisko MSp: *Dohled byl celkově přepracován, nově se navrhuje zakotvit dohledové pravomoci ministerstva a v jejich kontextu navázat sankční opatření tak, že pokud bude zjištěno pochybení insolvenčního správce v rámci insolvenčního řízení, bude moci ministr spravedlnosti podat kárnou žalobu, o které bude rozhodovat kárný soud (NSS) v režimu zákona 7/2002 Sb. Pokud bude*

zjištěno pochybení mimo konkrétní insolvenční řízení, bude klasifikováno jako správní delikt, kdy skutkové podstaty správních deliktů a sankce za ně byly upraveny v kontextu připomínky ministerstva vnitra.

Vyjádření MŠMT ze dne 29.7.2015: Jedná se o podstatnou změnu materiálu, k níž se lze jen obtížně vyjádřit. S ohledem na obsah změn je ale nezbytné konstatovat, že materiál bude muset být zaslán znovu do připomínkového řízení tak, aby se k takto zásadní koncepční změně měly možnost vyjádřit všechny resorty i dotčené osoby. Žádáme o vysvětlení, akceptaci či připomínky došlo k takovéto změně materiálu. Se způsobem vypořádání nelze souhlasit.

Stanovisko MSP: S vyjádřením MŠMT nelze souhlasit, koncepce – nové nastavení parametrů dohledu z hlediska nového vymezení kompetencí MSP zůstalo stejné, jako bylo v době zaslání návrhu do meziresortního připomínkového řízení. Nelze tedy mluvit o koncepční změně. Jediné, co bylo změněno, je způsob postihu, resp. trestání insolvenčního správce, které se nyní rozvádí do dvou větví, a to trestání správní a kárné řízení.

b) Rozpory s jedním připomínkovým místem k zařazení bodů nad rámec původního návrhu:

Svaz průmyslu a dopravy České republiky (SPČR)

- **definice úpadku**

SP ČR považuje za zcela zásadní prostředek ochrany proti insolvenčním mafím a šikanózním insolvenčním návrhům úpravu definice úpadku v § 3 IZ. Je potřeba precizovat dané ustanovení tak, aby nebylo možné prohlásit úpadek dlužníka v případě, že jsou podmínky splněny pouze formálně, ale ve skutečnosti jde o zcela životaschopnou společnost např. jen přechodně neplnící své závazky v důsledku druhotné platební neschopnosti. Možnou alternativou je stanovení jasné metodiky pro zjišťování úpadku.

Stanovisko MSP: MSP nepopírá možnou budoucí úpravu definice úpadku v § 3 IZ. Zároveň je však třeba upozornit, že navrhovaná novela je novelou především technickou. Měnit v rámci předmětné novely definici úpadku nepovažujeme za vhodné.

Komplexní řešení problematiky definice úpadku, včetně řádné odborné diskuze nad tímto, by měla být případně předmětem další novelizace..

- **plnění smlouvy po prohlášení konkursu**

V části první čl. I se za bod č. 61 vkládá nový bod č. 61a.:

„61a. V § 253 se odstavec 2 nahrazuje textem, který zní:

„(2) Jestliže se insolvenční správce do 30 dnů od prohlášení konkursu nevyjádří tak, že smlouvu nesplní, platí, že plnění smlouvy zůstává zachováno. Do té doby nemůže druhá strana od smlouvy odstoupit, není-li v ní ujednáno jinak.““

Odůvodnění: Navrhujeme nastavit princip stávajícího ustanovení § 253 odst. 2 opačně, tj. aby smluvní vztah pokračoval, ledaže správce s pokračováním

vyjádří nesouhlas. Připomínka vychází z negativních praktických zkušeností s dosavadní úpravou především ve vztahu k dlouhodobým smlouvám na dodávky energií: insolvenční správci často opomenou dodavatele energií informovat o pokračování smluvního vztahu a pak následně vyžadují jeho pokračování, přestože již podle daného ustanovení plnění odmítli. Dodavatel se tak dostává do problematické pozice, protože mu v daném odběrném místě vzniká neoprávněný odběr, jehož vymáhání pak složitě řeší přes insolvenční řízení, a to pouze z důvodu opomenutí insolvenčního správce oznámit, že má na dalším plnění zájem. Návrh by tak měl zavést větší právní jistotu pro obě strany smluvního vztahu a odstranit stávající rizika, k nimž často v praxi dochází.

Stanovisko MSP: Připomínka jde nad rámec návrhu změny zákona a cílů, jež jsou jím sledovány. Lze o ní diskutovat v rámci komplexnější novely úpravy insolvenčního řízení.

- **rozšíření pohledávek za podstatou o účelně vynaložené náklady vzniklé při provádění srážek ze mzdy plátcem mzdy**

„90a. V § 406 se na konci textu odstavce 3 doplňuje věta:

„Plátce mzdy dlužníka má nárok na náhradu veškerých účelných nákladů, které mu vzniknou při provádění srážek ze mzdy podle rozhodnutí o schválení oddlužení. Tato pohledávka je pohledávkou za majetkovou podstatou.“

Alternativně: SP ČR navrhuje doplnit vymezení pohledávky zaměstnavatele jako pohledávky za podstatou do výčtu v § 168 IZ.

Odůvodnění: SP ČR opakovaně poukazuje na skutečnost, že s ohledem na obrovský nárůst počtu exekučních a insolvenčních řízení vedených vůči zaměstnancům představuje provádění srážek ze mzdy v rámci těchto řízení pro zaměstnavatele čím dál větší finanční a administrativní zátěž. Průměrný počet zaměstnanců, u nichž zaměstnavatelé provádějí exekuční nebo insolvenční srážky ze mzdy, se podle průzkumu provedeného SP ČR mezi jeho členy pohybuje aktuálně kolem 10% z celkového počtu kmenových zaměstnanců, přičemž podle výsledků tohoto průzkumu příkladmo u zaměstnavatele s cca 1000 zaměstnanci zabere vyřizování korespondence a správy exekucí a insolvencí zaměstnanců každodenně 25 % času každé mzdové účetní nebo u zaměstnavatele s cca 2000 zaměstnanci cca 180 hodin měsíčně. Zaměstnavatelé nemají zájem na dalším prohlubování krizové finanční situace dlužníka, avšak rozsah této agendy, která žádným způsobem nesouvisí s jejich podnikatelskou činností, je už neúnosný.

Stanovisko MSP: Připomínka jde nad rámec návrhu změny zákona a cílů, jež jsou jím sledovány. Lze o ní diskutovat v rámci komplexnější novely úpravy insolvenčního řízení.